

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Iurisdictione Episcoporum Germaniae

Wintzler, Christoph

Coloniae, 1614

Commissiones et Edicta.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10387

ric,
SEQVNTVR
ALIQVOT COMMIS-
SIONES EDICTA ET REFOR-
mationes Curiaē Ecclesiae Colo-
nienfis.

- Ctl
i. Commissio Vicarij in Spiritualibus.
2. Rescripta siue Indulta aliquot Apostolica ad offi-
cium eiusdem Vicarij pertinentia, prout anno
1609. à defuncto Vicario publicata.
3. Commissio Officialis siue Vicarij in casibus Iusti-
tia.
4. Ordinatio Reuerendissimi inter Magistrum & la-
tores litterarum ac super aliis anno 9. in Octobrē
publicata.
5. Edictum de immatriculandis Notariis & exe-
quendis mandatis.

Commissio Vicarii in Spiritualibus.

7N.
ERNESTVS Dei gratia Electus & Confir-
matus Archiepiscopus Colonien. Reue-
rendo & Doctissimo nobis fidei dilecto
Otthoni Gereon SS. Theologię Doctori, Theo-
logo & Consiliario nostro, nec non Metropoli-
tanę Colonien. Ecclesiae Canonico salutem in
Domino sempiternam, De tuis legalitate & in-
dustria confisi te in nostrū in Spiritualibus con-
stituimus, facimus, deputamus. Vicarium gene-
ralem per praesentes, & tibi plenam facultatem
& auctoritatem concedimus, quascunque Ere-
ctiones, Fundationes & Dotationes nouas, Mo-
nasteriorum, Ecclesiarum Collegiatarum &
Parochialium, Cappellarum, Altarium Hospi-
F talium

talium & aliorum locorum sacrorum beneficiorum Ecclesiasticorum intra nostras Ciuitatem & Diocesim existentium examinandi & prout de iure fuerit faciendi, confirmandi & infirmandi Beneficia & Officia Ecclesiastica quaecumque, etiam ipsi dignitatibus Monasteriis siue aliis beneficiis Ecclesiasticis cura immineat animarum & diuini cultus augmentum, vel alia rationabilis causa id exposcat, perpetuo vel ad tempus uniuersum, appropriandi & annectendi, nec non quorumcunque beneficiorum ecclesiasticorum dictarum Ciuitatis Diocesis nostrarum resignationem & permutationem recipiendi & admittendi, personas in eadem beneficia via Iuris transferendi, nec non in causis huiusmodi nomine & tempore Prædecessorum nostrorum ac deinde Sede vacante & per Vicarium prædecessorem tuum coeptis proseguendi & faciendi de superque statuendi, decernendi & ordinandi, prout de iure, faciens quæ decreueris in præmissis auctoritate nostra per censuras Ecclesiasticas & alia Iuris remedia, inuocato ad hoc si opus fuerit, auxilio Brachii sæcularis, firmiter obseruari, Testes etiam si quis sint compellendi, Censuris similibus veritatis testimonium perhibere, Litteras quascumque Apostolicas, gratiam siue Iustitiam continentem sub Bulla vel à Pœnitentiario sedis Apostolicæ vel legatore eius, tam super dispensationibus, quàm absolutionibus & votorum commutationibus & aliis quibuscumque nobis dirigendis purificandi & provisiones eorum faciendi & concedendi, & cum illegitime natis, ut ad Ordines minores promoveri ac beneficia recipere ac retinere valeant dispensari.

spere

COMMISSIONES ET EDICTA. 83

spensandi, Literas commendatitias & dimissorias ad omnes etiam sacros ordines concedendi ac celebrandi, nec non generaliter & specialiter omnia & singula alia, quæ ad Vicarium in Spiritualibus generalem pertinent de Iure vel consuetudine, licet ea Commissionem magis exigent specialem faciendi & exequendi; simulque Indulta à sanctis. Dño nostro Paulo Papa Quinto cœteris in casibus sibi aliquin reseruatis Nobis concessa exercendi & exequendi, Nostram authoritatem & facultatem in hoc tibi plenarie committimus & concedimus per præfentes, Volumus autem, quod omnes & singulæ litteræ & processus per te decernendi & sigillandi, sigillo Officialatus Curix nostræ Coloniensis & non alias sigillêtur, In quorû omnium fidê ac testimoniûm has litteras nostras Charissimi Nepotis & Coadiutoris nostri subscriptas manu sigilli nostri appensione communiri fecimus, Datum Bonnæ 30. Decemb. Anno à Christo nato 1611.

Rescripta siue indulta aliquot Apostolica ad officium eiusdem Vicarij pertinentia, prout anno 1609. à defuncto Vicario publicata.

HENRICVS Reck Iuris vtriusq; Doctor Metropolitanę nec non Collegiatę Diui Georgii Ecclesiarû Colon. Presbyter Canonicus Capitularis & respectiue Decanus Curixq; Archiepiscopalis ibidê Officialis, nec non Reuerendiss. & Sereniss. Principis & Domini Dñi. ERNESTI electi & cõfirmati Archiepiscopi Colõ. S. Romani Imp: per Italiã Archicancellarij Principis Electoris, Episcopi Leodië, Administratoris Monaste-

Monasteriensis, Hildesheimensis Ecclesiarum,
 Principis Stabulensis, Comitis Palatini Rhe-
 ni superioris & inferioris Bauariæ, Westualia,
 Angariæ & Bullionis Ducis, Marchionis in Fran-
 chimont, &c. Domini nostri Clementissimi
 in Spiritualibus Vicarius generalis & in negotiis
 dispensationum, absolutionum, vnionum, alia-
 rumque gratiosarum ad Archiepiscopales casus
 & ordinarii Potestatem spectantium concessio-
 num intra Ciuitates & Diocœsin Coloniensem
 occurrentium Commissarius specialiter depu-
 tatus. Vniuersis & singulis Decaniarum Rurali-
 um siue Christianitatum per Diocœsin Coloni-
 ensem constitutarum, vbiunque locorum re-
 sidentibus Decanis & eorum singulis Salutem
 sempiternam. Postquam antehac Sanctissimus
 in Christo Pater & Dominus noster, Dominus
 PAVLVS diuina prouidentia Papa eius nominis
 Quintus, temporum & locorum horum neces-
 sitatibus ita postulantibus, benememorato Re-
 uerendissimo & Serenissimo Archiepiscopo, Ele-
 ctori Coloniensi, &c. ad maiorem subditorum
 Metropolitanæ Ecclesiæ & Diocœsis Coloniens-
 sis, & aliorum tam Ecclesiasticorum quam secu-
 larium ædificationem, solamen, securioremque
 vitæ ac status eorundem prosperitatem atque
 æternam animarum salutem certas quasdam &
 singulares facultates in casibus etiam plerisque,
 alioquin sacrosanctæ Sedi Apostolicæ reserua-
 tis, dispensandi, absoluendi, aliasq; gratias con-
 cedendi, de speciali Pontificia benignitate in-
 dulserit, ac sua Serenissima Celsitudo nobis tan-
 quam Vicario in Spiritualibus generali pro tem-
 pore

pore eiusmodi facultates Apostolicas non minus, quam Ordinarias, citra etiam præiudicium earundem, in casibus emergentibus ac necessitatibus prædictis, per & intra Ciuitates & loca omnia totius Diœcesis Colonienſis fideliter exercendi & exequendi, munus ac vices commiserit. Nos, ea quæ ad subditorum & Diœcesanorum quorumcunq;, Domino nostro Committentanti antedicto, tanquam Ordinario siue in temporalibus siue spiritualibus quomodo libet subiectorum salutem, emédationem & profectum orthodoxæq; fidei ac religionis restaurationem & incrementum, ac præcipue diuinæ indignationis placationem & auersionem tendunt, Vobis omnibus & singulis supradictis, & vestrum cuiuslibet certioranda & significanda, ideoq; prædictarum facultatum Apostolicarum summaria capita in breue compendium contracta sub infrascripto tenore transmittenda esse duximus. Vosque simul in Domino requirimus & hortamur, vt prima Synodo siue congregatione Capitulari, quam in Decaniis seu Christianitatibus vobis concreditæ seruaueritis, ac deinceps subsequentibus Synodis vniuersis & singulis Parochis, Pastoribus, Diuinorum Rectoribus, Vicecuratis seu Sacellanis Ecclesiarum vestris Capitulis siue Decanatibus subiaccantium, non solum præmissa notificetis & publicetis, verum etiam de subditis in matrimoniis de iure Canonico & diuino prohibitis, aliasque in scandaloso vel periculoso statu viuentibus serio inquiratis & inquiri, eosdemque ad sanioſam mentem reduci, & vt remediis modo præmissis à sancta Sede A-

postolica in ipsorum commodum & animarum salutem obtentis vtantur, sedulo admoneri faciatis & curetis. Qua in re id quod vestri officii nomine vobis maximè incūbit, subditorumq; correctioni & conscientiarum securitati perpetuæque salutis omnino deseruit præstiteritis. In fidem præmissorum præsentis Literas per specialem nostrum in Spiritualibus Notarium infra-nominatū subscriptas, sigilli nostri maioris sub impressione iussimus & fecimus cōmuniri. Datum Colonie Anno Domini Millesimo, sexcentesimo nono. Die quidem Martis decima sexta mensis Iunii. *Sequantur nunc summaria facultatum Apostolicarum concessarum à Summo Pontifice PAVLO V. Serenissimo Archiepiscopo Coloniensi, Episcopo Leodiensi, &c. In primo diplomate 7. Calendas Augusti, Anno 1607. (a) FACULTAS in Coloniensi, Leodiensi, Frisingensi, Monasteriensi & Hildesheimensi Dioccesibus per Episcopum vel eius Officiales siue Vicarios in Spiritualibus generales, hæreticos & eorū fautores, quique libros eorum legerint, subditos etiam aliarum partium, vbi hæreses impune grassantur, tam seculares quam regulares quoscūq; si resipuerint, ab hæresibus & excommunicatione, suspensione, interdicto aliisque censuris & pœnis idcirco incurfis in vtroque foro citra aliquam habilitatem aut dispensationem absoluedi, dum modo relapsi non sint, nec præuentum de iis iudicium, quo casu Pontifex vel generalis inquisitio consulenda. Similiter per Episcopum tantum cum iisdem super irregularitate præmissorum occasione contracta, quoad*
Execu-

Executionē Ordinū tantū in vtroq; foro dispensandi. Itē subdelegandi Pastoribus facultatē eisdē in foro conscientię absoluedi; Si quis vero aliene Diœcesis in vtroq; foro absoluetur, fides recōciliationis in forma authentica ad Ordinariū transmittēda. In secūdo diplomate. Anno 1607. 6. Decēbris. FACULTAS in Diœcesibus Coloniensi & Leodiensi, pauperes siue eos, qui quotidiano labore & industria viuunt ab incestu in tertio vel quarto, aut tertio & quarto mixtis, multiplicibusue consanguinitatis & affinitatis gradibus sciēter vel ignorāter matrimonio interueniente vel non, nec nō in secundo ex actu fornicario ignoranter commissio in vtroq; foro, iniuncta pœnitētia arbitraria absoluedi, & cum iisdē dispensandi, gratis tamen ad effectū matrimonii inter se ac cum aliis etiā pauperibus similibus gradibus coniunctis cōtrahendi, prolesq; susceptas & suscipiendas legitimas decernēdi, dummodo mulieres propter hoc raptæ nō fuerint. In tertio Diplomate subdata Ann. 1607. 7. Decembris. FACULTAS arctatos quoscunque Diœcesis Coloniensis ad minores & maiores Ordines extra tempora à Iure statuta, (b) & non seruatis interstitiis à Concilio Tridentino designatis promouendi. Itēq; indulgendi degētibus, vbi penuria pisciū est, ouis & lacticiis quouis tēpore, praterquā maiore hebdomada

F 4 82

(a) Facultas absoluedi ab hærēsi pertinet de iure communi ad ordinarium, c. ad abolendam. x. de hærētic. c. presbyteros. dist. 30. abundans interim cautela non nocet.

(b) Ordinarius dispensat cum ordinato extra tempus, c. consultationis vbi gl. x. de temp. ord. alibi tamen aliter Bertach. de Episcop. p. 2. lib. 4. num. 127.

& quatuor temporibus vesci. Item Simoniacos
absoluendi in foro conscientiarum, dimissis benefi-
ciis & rebus per Simoniam obtentis.

*Christianus Arck Protonotarius
in Spiritualibus subscripsit.*

Commissio Officialis siue Vicarii in ca-
sibus iustitiarum.

ERNESTVS Dei gratia sanctæ Coloniensis
Ecclesiæ Electus & Confirmatus Archie-
piscopus Coloniensis, Sacri Romani Im-
perii per Italiam Archicancellarius, Princeps E-
lector, Episcopus Leodiensis, Administrator
Hildesheimensis, Monasteriensis & Freisingen-
sis Ecclesiarum, Princeps Stabulensis, Comes
Palatinus Rheni, Superioris & Inferioris Bava-
riæ, Westualiarum, Angariæ & Bullionis Dux, Mar-
chio Franchimontanus, Legatusque natus, Ve-
nerabili Deuoto nobis dilecto Zachæo ab Hor-
rig Iurium Licentiato salutem in Domino, Cum
Officialatus Curiarum nostrarum Coloniensis per obi-
tum venerabilis, deuoti, nobis dilecti Henrici
Reck, Iurium Doctoris, Metropolitanæ Ecclesiæ
nostræ Coloniensis Presbyteri, Canonici & Deca-
ni ad S. Georgium, de præsentibus vacet & Nobis v-
ti Electo & Confirmato Archiepiscopo Colo-
niensis Ecclesiæ incumbat, Iustitiarum administratio-
nem promouere. Ne igitur partes litigantes in
prosequendis vel introducendis causis remo-
rentur, sed potius Iuri & Iustitiæ suus certus &
legitimus cursus permaneat, Tibi cuius, legali-
tatem fidem & Industriam exploratam habe-
mus, officium huiusmodi Officialatus conferi-
mus, omnimodam potestatem dantes, in prædi-
ctis

ista Curia nostra Colonię. præsidendi, ac de cau-
 sis Introductis vel introducendis tam ciuilibus,
 quam criminalibus, prophanis mixtis & aliis
 quibuscunque ad forum dictę Curię nostrę in-
 ter quascunque personas cuiuscunque status &
 conditionis extiterint motis & mouendis ple-
 narie ac summarie cognoscendi, Ipsasq; causas
 si opus fuerit resumendi, vltius tractandi, fi-
 niendi & decidendi, sententias tam diffinitiuas,
 quam interlocutorias ferendi, crimina & exces-
 sus quorumcunque subditorum nostrorum &
 Ecclesię nostrę Colonię. corrigendi, puniendi
 pœnas & emendas publicas & pecuniarias, mul-
 ctas & censuras Ecclesiasticas fulminandi & re-
 laxandi, Excommunicatos dictę nostrę Colon.
 Ecclesię Authoritate in forma Iuris absoluendi,
 omniaque alia & singula quę merę nostrę Iu-
 risdictionis fuerint & non ordinis ac ad nostrū
 Officiale quouis modo de Iure vel consuetu-
 dine pertinent seu pertinere & spectare digno-
 scuntur faciendi, exercendi & exequendi, In
 quibus omnibus & singulis modo & forma ex-
 pressis, damus tibi & concedimus tenore præ-
 sentium plenam & omnimodam facultatem
 sententias vero & censuras, quas rite tuleris, fa-
 uente Deo authore vsq; ad satisfactionem con-
 dignam firmiter obseruari, In fidem omnium
 & singulorum præmissorum litteras manu no-
 stri Nepotis & Coadiutoris subscriptas, sigilli
 nostri sub impressione iussimus & fecimus com-
 muni, Datum in Castro nostro Bruel vlti-
 ma Septembris, Anno 1611.

Ferdinand. subscrips.

F s Ordina-

Ordinatio Reuerendissimi inter magistrum & latores litterarū ac super aliis anno, in 9. Octob. publicata.

FERDINANDVS Dei Gratia, &c. Curantea quæ circa Executionem Mandatorum & officium Magistri latorum nuper ordinata, ac publicata sunt cū omnibus, inter procuratores Notarios & Curia Archiepiscopalis Coloniensis & Magistrum Latorum inde exortis differentiis, de nouo examinari, reuideri, & de iis hanc declarationem fieri quam serio mandat, vsque ad reuocationem, in omnibus & singulis ad amulsim seruari.

1. Magister Latorum sit continuo præsens in Ciuitate, & in suo officio diligens, iuxta ordinationem subdata 1. Aprilis Anno 1607. nec sit Aduocatus vel sollicitator in aliqua causa coram Officiali pendente, sub pœna suspensionis ex nunc vel etiam amotionis officii, pro arbitrio Principis.
2. Officium Cursoris diligenter administret cum virga argentea, præcedendo Officialem ad Audientiam euntem, & inde domum redeuntem, exequendo Mandata in Ciuitate Coloniens. & reliqua faciendo, quæ ab antiquo huic officio incubuerunt, etiam nunc incumbunt, sub pœna duorum florenorum aureorum, singulis vicibus, quoties omiserit, sigillifero soluendorum.
3. De causis Westphalicis & Appellationum, vtpote ad eius officium antiquitus non pertinentibus, sese non intromittat, iuxta §. Item Sigillifer &c. dictæ ordinationis de Anno 1607. 1. Aprilis.
4. Moræ periculum non ipsius, sed Officialis arbitrio & discretioni relinquatur, sine aliquo concordig lucro, seruato modo eiusdem Ordinationis in §. fin etiam partes.
5. Latores in suo officio contineat, eorum excessus

& defectus sedulo inquirat, corrigendos & semo-
mouendos ad Dominum Officialem, & sigillife-
rum maiorem singulis mensibus referat.

6. Mandata pro sigillatione ad sigilliferum mino-
rem deferat, necessario impeditus, signata per lato-
res vel partes, sigillanda transmittat, sigillata ad exe-
quendum, executata ad reproducendum sine proera-
stinatione & affectione distribuat omnibus, ad pro-
thocollum suum relatis,

7. Quinque duntaxat Latores erunt Ordinarii,
prout hactenus, reliquis omnibus remotis, qui o-
mnia & singula mandata, sine aliquo discrimine exe-
quentur, & si forte non sufficiant, vel omnes ali-
quando abesse contingat, in euentum & subsidium
iuxta §. Et quinque tantum, &c. d. Ordinationis v-
nus atque alter per Dominum Officialem & Sigilli-
ferum maiorem ad hoc qualificatus, & assumptus, ab-
legabitur.

8. Huiusmodi Latores non emant, nec suscipiant in se
lites, vel solutiones neque de quota litis paciscantur
nec partes ad litigandum sub promissione victoriae
vel honorarii incitent, sub poena priuationis.

9. In reliquis punctis, Magister & Latores serua-
bunt ordinationes, reformationes, ac leges antehac
publicatas, & seruari mandatas, donec aliud cum
causae cognitione ordinatum fuerit.

10. Executiones autem mandatorum non aliter
nec ab aliis quam Iuratis latoribus, vel per eorum,
directionem à locorum Parochis factae recipientur
nec validae erunt, nisi pars Citata compareat, & vltro
se submittat.

11. Pari modo non recipientur, nec validi erunt,
imposterum actus, vel contractus aliqui, coram ali-
is, quam in Cancellaria per ad hoc deputatis, exa-
minatis admissis, & immatriculatis Notariis, legiti-
me celebrati, & ad formam prothocollis redacti.

12. Praeter haec reperiuntur passim magni abusus, &
inutiles termini circa processum, de accusando cõtu-
macia, protestando de absentia Dñi, de fatalibus nõ la-
psis neq; labedis, citra exhibitionem alicuius diligentia
petea-

petendo Iustitiam, vel simile quid, &c. Ideo mandat Sua Seren. ne procuratores aliquos inutiles terminos proponant, nec propositos Notarii ad Acta redigant, sub reiectionis Actorum, & alia arbitraria poena, quod si verò necessitas postulet, prout non raro exigit, Aduersarium de purganda contumacia, & Iudicem de administranda Iustitia interpellare, aliasque de adhibita diligentia, & non labendis fatalibus protestari, poterit huiusmodi interpellatio & protestatio iterum, ac sæpius fieri, sed non, nisi ter, sine aliqua extensione ad Acta redigetur, Et si causæ appellationis decisio, in secundum, tertium, & plures Annos, interueniente impedimento differatur, singulis annis ternam instantiam siue protestationem de fatalibus non lapsis, neque labendis, ad Acta registrare licebit.

13. Causas exigui momenti & infra decem daleros, sine strepitu, & figura iudicii ac appellatione, Officialis cognoscat, salua reuisione vel restitutione in integrum.

14. Supra decem daleros, intra summam priuilegii de non appellando ad Cameram bis committat, ipsemet vero tertio cognoscat & decidat iuxta reformationes antehac publicatas.

15. Ad Cameram appellabiles, ad minus semel committat, & in secunda instantia ipsemet cognoscat, relicta facultate appellandi ad quemcunque superiorem.

16. Et quo melius hæc omnia seruari valeant, grauatus non nisi gradatim sine omissione medii ad Officialem, sub poena suspensionis procuratorii aliasque arbitraria, appellare, & causam introducere debet.

17. Cum & remedium L. diffamari, C. de ingen. & manumifs. in magnum abierit abusum, quo subditi indifferēter in omnibus & singulis causis, etiam sine præuia legitima diffamatione ad proponendum Actiones citantur, cum annexa inhibitione contra partes & iudices de non procedendo, eoque modo, vel alias citati coram iudice citante actiones suas proponere coguntur; quod cum in præiudicium aliorum Ordinariorum Iudiciorum tendat, Iurique aduersetur, quo permittitur citato veluti Actori vnum ex pluribus competentibus iudicem eligere, coram quo Actiones suas proponere velit, Ideo vbi citatus iam ante vel infra terminum à citante iudice constitutum Actiones suas coram alio Ordinario Iudice proposuit, de quo documentum exhibeat, præcipit Sua Seren. Citatum eò, sine mora remittere, nec in futurum Citationi ad proponendum Actiones, &c. Inhibitionem annectere. Quæ omnia & singula Reueren. Sua Seren. sic vti præmittitur, vsque ad vltiorem ordinationem firmiter obseruari ac manuteneri statuit, ac mandat. In quorum fidem præsentis litteræ eiusdem S. Serenit. manu subscriptæ & Archiepiscopalis sigilli subappressione sunt communitæ, Datæ Bonnæ, Anno 1609. die 7. Mensis Octobris.

Publicatum 26. eiusdem Mensis Colonia, in Aula Archiepiscopali, præsentibus Cancellario, & alijs quibusdam Consiliarijs Reuerendissimi, necnon omnibus illius Consistorij Officiarijs.

Edictum

Edictum de immatriculandis Notariis & exequendiis mandatis.

 In Gottes Gnaden wir Ernst Erzbischoff zu Cölln/ des Heiligen Römischen Reichs durch Italien Erbkanzler vnd Churfürst / Bischoff zu Lüttig / Administrator dero Stifter Münster/ Hildesheim / vnd Freysing/ Fürst zu Stabul/ des Primat vnd Erbstiftes Magdenburg Thumprobst/ Pfalzgraue bey Rheyne/in Obern vñ Niedern Beyerne / Westphalen/ Engern/vñ Bullion Herzog / Marggrau zu Francimödt/ &c. Thun kundt/vñ menniglich htemit zu wissen/das wir eine geraume zeit hero im werel befunden vñnd erfahren / wie zu abbruch schmelierung/vñ Confusion vnser Erbstiftes Cölln höch Ober vñ gerechtigkeit/auch vñ alters wolherbrachter ordinari Jurisdiction verschiedene Process/ Urtheil/ Brieff/vñ Executorial Mandata, ohne rechten gemachtē vñnderscheid/vñ intitulation, wie auch derē Richtern/vñnd exequierenden Pottē vñ Notariē außgelassē/verkündet vñ auff derē execution bestāden/vñ ohne vnserē/vñ vnserer Beambtē gebürliche requisition getrungen würd/das auch durch vñnerfahrēheit derē Notariē/die Executiones nit recht fürgenōmen/zu dem hin vñ wieder viele in dē Rechte vnbeständige Testamēt/Contract vñ andere Actus ins gemein aufgericht/beschriebē vñ instrumētirt, dardurch mehr vnruh / newe beschwerliche/langwirige Processen/vñ kostē den armē Leuten zum höchsten verderben verursacht werdē/vñ wir dan allem solchen vnordentlichen vnrichtigen/ auch vnserm Erbstift/vñnd dessen Ordinari Jurisdiction

& Diction hochnachteilicher verhandlung/vñ das bis-
 hero ins gemein dē armen ohne das gnug verderb-
 ten Vnderthanen zu wachsenden vnwiderbringli-
 chen schaden länger vngeandt nicht zusehen sollen
 noch wollen/ So befehlen wir demnach allen vnd
 jeden vnseren Rāthen/ Officialen/ Commissarien/
 Amteleuten/ Bögten/ Schultessen/ auch Bürger-
 meister/ Scheffē/ Rāth/ vñ andern Befelchhabern/
 Potten/ vnd Vnderthanen/ sampt vñd sonder/
 gnedigst auch ernstlich hiemit/ vnd wollen/ das ihr
 fürbas keine mandata oder Process/ einichs orths
 in vnserē Erzhstift von Geist/ oder Wellichen an-
 nehmē/ viel weniger darauff einige würckliche Exe-
 cution thuen/ oder auch durch andere beschehen las-
 sen/ es seyen dann dieselbigen bey euch selbst Iudi-
 cialiter cum causæ cognitione außgeführt / oder
 vnder vnserm Officialat Siegelen in Cölln/ Bonn/
 oder vnserm Churfürstlichen Secret außgefertigt/
 Soltē aber einige mandata, Vrtheil/ Executorial
 oder requisitorial Brieff vnder eins andern Rich-
 ters nahmē verkündet/ vñ deren Execution gesucht
 werden / habt ihr dieselbe zu vnser Cankleey auff
 Bonn zuuerweisen/ gestalt daselbst gebürtlichen be-
 scheidis zuerwarten/ bis dahin aber mit der Execu-
 cution einzuhalten/ Wie ihr dann auch keine No-
 tarien zu auffrichtung vnd beschreibūg einiger Te-
 stament/ Contract/ Instrument/ oder documen-
 ten zu zulassen/ viel weniger solche Actus, was derē
 nach drey Monatē von zeit publication dieses ge-
 macht/ als gültig vnd bestendig/ in/ oder außserhalb
 Gerichts anzunehmē/ sonder mehr/ als nichtig vñ
 vnkressig zuuerwerffē/ darauff keine Processē zue-
 fennen/ viel weniger einige Execution zuerstattē/
 bis

bis dahin solche Notarii bey vnser Bonnischert
 Cankelen/examinirt/approbirt/eingeschrieben/vnd
 euch diesfals gnugsamer schein vorbracht/ zu wel-
 chem endt ihr alle vnd jede Notarien / die jr Nota-
 riat ampt in vnserm Erbstift eins / oder des ande-
 ren orths zu vben/vnnd zugebrauchen vorgenomē/
 anhero zu vnser Cankley ad examinandum vnnd
 ferneren gebürlichen bescheidts abwartung zuuer-
 weisen/ alles bey vermeidung vnser straff vnnd vn-
 genadt/wie wir vns dann dieselbige straff / sonder-
 lich auch gegen die jenige Notarien/welche sich vor-
 berürter Contract auffrichtung / auch deren Exe-
 cution/Insinuation/vngeacht gegenwertigen vn-
 seren Edict vnnd verbots einiges wegs vnderfan-
 gen/ausdrücklich hiemit vorbehalten thun/an demē
 allem beschicht vnser zuuerlässiger/gnedigster/auch
 ernst-vnd endlicher befelch hiemit. Vrkund vnser
 zu endt auffgedruckten Secrets. Geben den 8.
 Monatstag Nouembris Im 1609. Jahre.

